

Θ έ μ α Γ-38. Ο ορθός προγραμματισμός αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την οικονομική και κοινωνική ζωή ατόμων και κοινωνιών.

A.-Σχηματική παράσταση των ιδεών του θέματος:

- α. Καθορισμός των επιδιώξεων και αναγκαιοτήτων του ανθρώπου-Προγραμματισμός.
- β. Προσδιορισμός του περιεχομένου της έννοιας.
- γ. Διάφορες μορφές και τομείς εφαρμογής του προγραμματισμού.
- δ. Προϋποθέσεις σωστού προγραμματισμού.
- ε. Αποτελέσματα: για την κοινωνία-για το άτομο.
- ς. Καθορισμός των αρνητικών επιπτώσεων, αν δεν υπάρχουν σωστές προϋποθέσεις του προγραμματισμού.
- ζ. Γενικό συμπέρασμα.

B. Ανάλυση του θέματος:

Προγραμματισμός είναι μια μέθοδος που προκαθορίζει τις επιδιωκόμενες ενέργειες και σκοπούς, τους κατάλληλους τρόπους και μέσα για να επιτύχουν αυτοί οι σκοποί, καθώς επίσης και το χρόνο που απαιτείται για τα παραπάνω. Στην Ελλάδα ο όρος αυτός ταυτίζεται με το σχεδιασμό ή διακρίνεται ποσοτικά απ' αυτόν (σχεδιασμός είναι: επίτευξη σκοπών μικρού χρόνου). Ο σκοπός του προγραμματισμού είναι βραχυχρόνιος.

Ο προγραμματισμός αφέρεται, κατά κύριο λόγο, στους σκοπούς μιας επιχείρησης και όχι κάποιου μεμονωμένου ανθρώπου. Οι σκοποί αυτοί είναι: αύξηση παραγωγής, εθνικού εισοδήματος, εξασφάλιση πλήρους απασχόλησης κ.ά. Αυτός μπορεί να είναι γενικός, περιφερειακός, τοπικός.

Συμπεριλαμβάνει: μελέτη μιας συγκεκριμένης πραγματικότητας και των αναγκών που υπάρχουν, μελέτη των υπάρχοντων μέσων και δυνατοτήτων. Τα παραπάνω καταλήγουν πάντα: στην επιλογή και ιεράρχηση των σκοπών (χρονικά και τοπικά), τρόπων και μεθόδων, δημιουργία ενός συγκεκριμένου και πραγματοποιήσιμου σχεδίου-προγράμματος για να επιτύχουν αυτοί οι σκοποί με τα υπάρχοντα μέσα. Άρα προϋποθέτει: αυστηρή λογική επεξεργασία των δεδομένων (οικονομικών, κοινωνικών, πρώτων υλών, εργατικού και επιστημονικού δυναμικού κ.ά.), εμπόνηση από τους ίδιους τους ενδιαφερόμενους ή από τους αρμόδιους, με βάση τις προτάσεις των ενδιαφερομένων και σε συνδυασμό με τα γενικότερα συμφέροντα, γίνεται κατανοητός σ' αυτούς που δεν συμμετέχουν στη χάραξή του και επιβάλλεται με την πειθώ και τον δημοκρατικό τρόπο. Σε αντίθετη περίπτωση όχι μόνο δεν έχει τα αναμενόμενα αποτελέσματα, αλλά και γίνεται μειωτικός για το άτομο, εφόσον αντί να συμβάλλει στην ολοκλήρωση οδηγεί στην υποβάθμιση της ανθρώπινης προσωπικότητας.

Τα αποτελέσματα για την κοινωνία και το κράτος ειδικότερα είναι: οικονομία στο χρόνο-οικονομία στα διατιθέμενα μέσα και πόρους (χρήματα, ενέργεια και υλικά)-οικονομία δυνάμεων με ενεργοποίηση και εκμετάλλευση του υπάρχοντος δυναμικού-μεγαλύτερες δυνατότητες και πιθανότητες επίτευξης ενός σκοπού, εφόσον: α) σπηριζόμενος στη γνώση των συνθηκών, των δυνατοτήτων και την κινητοποίηση όλων των δυνάμεων καθορίζει ρεαλιστικά τους επιδιωκόμενους σκοπούς, β) αποφεύγει τις άσκοπες και σπασμωδικές ενέργειες ή την πολυπραγμοσύνη, γ) έχει τη δυνατότητα να αντιμετωπίζει τις δυσκολίες που παρουσιάζονται και να εκμηδενίζει τον παράγοντα "τύχη" (προνοητικότητα), δ) πετυχαίνει την ανάπτυξη και το συντονισμό όλων των δυνάμεων στην επιδίωξη κοινών στόχων (συσπείρωση δυνάμεων και αύξηση δυναμικότητας) γρήγορη και ορθολογική οικονομική ανάπτυξη που συνεπικλύει και ισόρροπη ανάπτυξη σε όλους τους άλλους τομείς.

Τα αποτελέσματα για το άτομο, εκτός από τα προηγούμενα, είναι: συντονισμός, εκμετάλλευση και παραπέρα εξέλιξη όλων των δυνατοτήτων του ατόμου, καλλιέργεια και τόνωση της αυτοπεποίθησης, μέσω της αυτογνωσίας, αυτοκυριαρχίας, θάρρους, αποφασιστικότητας, συστήματος και οργάνωσης στη δουλειά, μεθοδικότητας, ψυχραιμίας και ψυχικής ισορροπίας. Τέλος εκτίμηση και υπόληψη από τη μεριά του κοινωνικού συνόλου.

Συμπερασματικά: ο ορθός προγραμματισμός προάγει το άτομο και την κοινωνία και συντελεί στην κοινωνική εξέλιξη και πρόοδο. Είναι το απαραίτητο συμπλήρωμα της ανθρώπινης δραστηριότητας, κυρίως στις οικονομικά αναπτυγμένες χώρες, αλλά και σ' αυτές που τώρα μπαίνουν στο δρόμο της κοινωνικής ανόδου και προκοπής.

Γιώργος Κρηκώνης-Φιλολόγος.

1980.-